

KONKURENCES PADOME

Blaumaņa ielā 5a, Rīgā, LV-1011 ♦ Tālrunis 7282865 ♦ Fakss 7242141

L Ē M U M S

Rīgā

Nr. 134

(Prot. Nr. 58, 3. §)

2007. gada 17. oktobrī

Par tirgus dalībnieku apvienošanos

Lieta Nr. 2322/07/05/28

Par Loftleidir – Icelandic ehf. un SIA „Latcher Airlines” apvienošanos

Konkurences padome 2007. gada 21. septembrī saņēma Īslandē reģistrētas kompānijas Loftleidir – Icelandic ehf. (turpmāk – Loftleidir) 21.09.2007. ziņojumu par tirgus dalībnieku apvienošanos (turpmāk – Ziņojums), kas paredzēta Loftleidir iegādājoties 45% SIA „Latcher Airlines” (turpmāk – Latcher) kapitāla daļu. Saskaņā ar Ministru kabineta 26.10.2004. noteikumiem Nr. 897 „Kārtība, kādā iesniedzams un izskatāms ziņojums par tirgus dalībnieku apvienošanos” (turpmāk – Noteikumi Nr. 897) Ziņojums tika atzīts par pilnīgu, tādēļ Konkurences padome 26.09.2007. informēja iesniedzēju, ka saskaņā ar Konkurences likuma 16. panta pirmo daļu par pilnīga ziņojuma saņemšanas dienu uzskatāms 2007. gada 21. septembris.

Loftleidir ir Īslandes uzņēmumu reģistrā reģistrēta kompānija, tās juridiskā adrese Reykjavikurfugvollur, IS-101, Reykjavik, Islande.

Latcher ir reģistrēta Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistrā ar vienoto reģistrācijas Nr. 40003056133, juridiskā adrese „Mazrūdas”, Mārupes pagasts, Rīgas rajons.

Izvērtējot Ziņojumā ietvertu un papildus iegūto informāciju, Konkurences padome

konstatēja:

1. Apvienošanās dalībnieki

Loftleidir galvenie darbības virzieni ir čārterlidojumu veikšana un lidmašīnu nomas aģentu pakalpojumu sniegšana aviosabiedrībām. Latcher galvenie darbības virzieni ir čārterlidojumu veikšana no Rīgas un Baltijas valstīm, lidmašīnu iznomāšana aviosabiedrībām un lidmašīnu tirdzniecība.

2. Apvienošanās veids

Apvienošanās paredzēta, Loftleidir iegādājoties no pašreizējiem dalībniekiem – piecām fiziskajām personām – 45% Latcharter kapitāla daļu. Uz pirkšanas brīdi Loftleidir jau pieder 55% Latcharter kapitāla daļu un darījuma rezultātā Loftleidir kļūs par vienīgo Latcharter dalībnieku. Saskaņā ar Ziņojumā sniegto informāciju un pašreizējo Latcharter dalībnieku līgumu uz pirkšanas brīdi Loftleidir ar citiem Latcharter dalībniekiem īsteno kopīgu izšķirošu ietekmi pār Latcharter.

Konkurences padome secina, ka minētais darījums, kura rezultātā viens tirgus dalībnieks no kopīgas izšķirošas ietekmes iegūst tiešu izšķirošu ietekmi pār citu tirgus dalībnieku, ir uzskatāms par apvienošanos Konkurences likuma 15. panta pirmās daļas 3. punkta izpratnē.

3. Ziņojuma iesniegšanas pienākums

Konkurences likuma 15.panta otrajā daļā noteikts, ka „tirgus dalībnieki, kuri nolēmuši apvienoties kādā no šā panta pirmajā daļā paredzētajiem veidiem, pirms apvienošanās iesniedz Konkurences padomei par to ziņojumu saskaņā ar šā likuma 16.pantu, ja pastāv viens no šādiem nosacījumiem:

1) apvienošanās dalībnieku kopējais apgrozījums iepriekšējā finanšu gadā ir bijis ne mazāks kā 25 miljoni latu;

2) apvienošanā iesaistīto tirgus dalībnieku kopējā tirgus daļa konkrētajā tirgū pārsniedz 40 procentus.”

Saskaņā ar 2006. finanšu gada pārskatos norādīto informāciju Loftleidir un Latcharter kopējais apgrozījums Latvijā ir (*). Ziņojumā sniegta informācija, ka Latcharter saistītais uzņēmums, kura apgrozījums jāņem vērā nosakot apgrozījumu saskaņā ar Noteikumiem Nr. 897, ir SIA „RATAC”. SIA „RATAC” ir Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistrā reģistrēta ar vienoto reģistrācijas Nr. 40003403337, tās juridiskā adrese ir Lidosta „Rīga”, Mārupes pagasts, Rīgas rajons. SIA „RATAC” dalībnieki ar vienādu kapitāla daļu skaitu ir piecas fiziskās personas, kas ir arī Latcharter dalībnieki. Bez tam divas no šīm personām ir gan SIA „RATAC”, gan Latcharter valdes locekļi (no trim valdes locekļiem katrā komercsabiedrībā). Saskaņā ar SIA „RATAC” finanšu gada pārskatu tās apgrozījums 2006. finanšu gadā bija (*). Tātad kopējais tirgus dalībnieku apgrozījums saskaņā ar Noteikumiem Nr. 897 ir (*), kas nerasniedz Konkurences likumā noteikto sliekšni.

Ziņojumā norādīts, ka konkrētajā tirgū – čārterlidojumu veikšana no/uz Latvijas Republiku – Latcharter atrodas dominējošā stāvoklī vismaz pēdējos trīs ar pusi gadus ar tirgus daļu (pēc pārvadāto pasažieru skaita) virs 70%. Saskaņā ar VAS „Starptautiskā lidosta „Rīga”” sniegto informāciju neregulāros, tai skaitā čārterlidojumus no / uz Rīgas lidostu veic daudzas dažādu valstu aviokompānijas. Salīdzinot pārvadāto pasažieru skaitu, Latcharter ir pārvadājusi vislielāko skaitu pasažieru (virs 80% 2004. gadā, virs 70% 2007. gada pirmajos deviņos mēnešos). Pēc pārvadāto pasažieru skaita neregulārajos lidojumos otra

lielākā aviokompānija ir a/s „Air Baltic Corporation” (zem 5% 2004. gadā, zem 10% 2007. gada pirmajos deviņos mēnešos). Tādēļ izpildās Konkurences likuma 15. panta otrās daļas 2. punkta nosacījums un apvienošanās ir paziņojama Konkurences padomei.

4. Konkrētais tirgus

Saskaņā ar Konkurences likuma 16.panta trešo daļu Konkurences padome ar lēmumu aizliedz apvienošanos, kuras rezultātā rodas vai nostiprinās dominējošais stāvoklis vai var tikt būtiski samazināta konkurence jebkurā konkrētajā tirgū.

Konkurences likuma 1.panta 5.punkts nosaka, ka konkrētās preces tirgus ir noteiktas preces tirgus, kurā ietverts arī to preču kopums, kuras var aizstāt šo noteikto precī konkrētajā ģeogrāfiskajā tirgū, ņemot vērā pieprasījuma un piedāvājuma aizstājamības faktoru, preču pazīmes un lietošanas īpašības. Ziņojumā definēts viens konkrētās preces tirgus – čārterlidojumi no / uz Latviju. Čārterlidojumi, kā arī privātie, tehniskie u.c. lidojumi ir neregulārie lidojumi. Čārterlidojumus Latcharter veic, pamatojoties uz savstarpējiem līgumiem ar ceļojumu aģentūrām pēc to lūguma. Eiropas Komisija 11.08.1999. lēmumā COMP/JV.19 KLM/ALITALIA¹ ir norādīts, ka čārterlidojumi ir nodalāms konkrētais tirgus no regulāro lidojumu konkrētā tirgus, lai arī abi konkrētie tirgi ir cieši saistīti. Eiropas Komisija 22.09.1999. lēmumā lietā No IV/M.1524 – Airtours/First Choice² konstatēja, ka čārterlidojumi vairāku apstākļu dēļ nav aizvietojami ar regulārajiem lidojumiem: čārterlidojumu operatori veic lidojumus starp pasūtījuma izcelsmes valsti un ceļojuma mērķa valsti, maršruta izvēli un lidojumu biežumu diktē ceļojumu aģentūras u.c. Ņemot vērā minēto, Konkurences padome piekrīt, ka konkrētās preces tirgus šajā lietā ir čārterlidojumi.

Konkurences likuma 1.panta 3.punkts nosaka, ka konkrētais ģeogrāfiskais tirgus ir ģeogrāfiska teritorija, kurā konkurences apstākļi konkrētās preces tirgū ir pietiekami līdzīgi visiem šā tirgus dalībniekiem, un tādēļ šo teritoriju var nošķirt no citām teritorijām. Eiropas Komisija iepriekš minētajā lēmumā Airtours/First Choice lietā ir definējusi dažādu operatoru piedāvāto čārterlidojumu pakalpojumu ģeogrāfisko tirgu kā valsti, no kuras izlido un kurā atgriežas čārterlidojumu pakalpojumu sniedzējs, t.i. nacionālo tirgu. Tādēļ Konkurences padome piekrīt Ziņojumā definētajam konkrētajam ģeogrāfiskajam tirgum – Latvijas Republika.

5. Apvienošanās ietekmes uz tirgu izvērtējums

Latvijas Tūrisma aģentu asociācija norāda (04.10.2007. vēstule Nr. 10/3), ka „SIA „L charter Airlines” pakalpojumus galvenokārt izmanto Latvijas tūrisma operatori - Novatours, JTL, Domina, Alida Tūrs, veidojot savus

¹ http://ec.europa.eu/comm/competition/mergers/cases/decisions/jv19_en.pdf

² http://ec.europa.eu/comm/competition/mergers/cases/decisions/m1524_19990922_610_en.pdf

produktus, kurus pēc tam realizē caur tūrisma aģentūrām. Tūrisma aģentūras - kompleksie tūrisma uzņēmumi, veidojot atsevišķus produktus pēc klientu pieprasījuma, nomā lidmašīnas no regulārajām aviokompānijām un pēdējā laikā SIA „L charter Airlines” pakalpojumi tiek izmantoti tikai izņēmuma gadījumos”. Latvijas Tūrisma aģentu asociācija uzskata, ka apvienošanās palielinās L charter kapacitāti un lidmašīnu izvēles iespējas, kā arī ļaus optimizēt čārterprogrammu piedāvājumu Latvijas tirgū.

Ziņojumā norādīts, ka apvienošanās mērķis ir Loftleidir ienākšana jaunā ģeogrāfiskajā tirgū. Izmaiņas L charter saimnieciskajā darbībā attiecībā uz čārterlidojumu veikšanu netiek plānotas. Līdz ar to nav paredzamas izmaiņas arī L charter attiecībās ar galvenajiem klientiem – ceļojumu aģentūrām un patērētājiem. Ņemot vērā tūrisma aģentūru viedokli un to, ka čārterlidojumu veikšanai ir iespēja izvēlēties starp daudzām aviokompānijām, kas veic gan regulāros, gan neregulāros pārvadājumus, un to, ka apvienošanās neradīs sekas konkrētajā tirgū, jo tirgus struktūra un koncentrācija nemainīsies, vienam tirgus dalībniekam, kurš līdz šim īstenojis kopīgu izšķirošu ietekmi, iegūstot izšķirošu ietekmi Latvijas komercsabiedrībā, Konkurences padome secina, ka apvienošanās ir atļaujama bez nosacījumiem.

Ņemot vērā iepriekš minēto un pamatojoties uz Konkurences likuma 8.panta pirmās daļas 5. punktu, 15. panta pirmās daļas 3. punktu un otrās daļas 2. punktu, 16. panta pirmo un ceturto daļu, Konkurences padome

nolēma:

atļaut Īslandes kompānijas Loftleidir – Icelandic ehf. un SIA „L charter Airlines” apvienošanos, kas paredzēta, Loftleidir – Icelandic ehf. iegūstot izšķirošu ietekmi pār SIA „L charter Airlines”.

Konkurences padomes lēmumu var pārsūdzēt Administratīvajā rajona tiesā saskaņā ar Konkurences likuma 8. panta otro daļu viena mēneša laikā no šā lēmuma spēkā stāšanās dienas.

* - Ierobežotas pieejamības informācija

Priekšsēdētāja

I.Jaunzeme